

Չոր ապակիի գործածութիւնը բնդէանբապէս 10 վայրկեան է: Ապիկիները հանելու համար՝ քաշելու չէ զանոնք, այլ փակած տեղին քովի մորթին վրայ մատով կոխելու է. և ապիկին ինքնիրենը կ'ինայ, Ապիկիի քանակութիւնը բժշկին հրամանէն կախում ունի, և կրնայ 1.—30 ըլլալ:

Հաւատած ապիկիի գործածութիւնը.— Այս գործածութեան համար՝ նախ և առաջ հասարակ ապիկի կը գրուի արիւն առնուելիք տեղը: Կարմիրցած և ուռած տեղը նշգրակով և կամ լաւագոյնը՝ շառացով (scarificator) թեթեւ ակի ճեղքեր կը բացուին, որոնց վրայ նորէն ապիկի կը փակցուի, և արիւնը կը հսուի երբ որ արեան հռուսումը գագրի, ապիկիները կը հանին, արիւնը կը որրին ապանեխուած խոնաւ կոխանի մը Ռիֆոցաւ, և կը փաթան գարձեալ ապանիբուած չոր պատառով: Այս վերքերը շատ շուտ կը դոցուին:

Զավանակաւոր շաւատցները.— Փոքրիկ զանակիներ ունին, և լարուելին հոտք՝ զավանակին կօճակին վրայ կոխելով կը շառակեն: Գործածուելին հոտք՝ շառացը պէտք է բանայ և եռացած ջուրով լուսալ բոլոր մասերը:

Իաւաւքից՝ Կ. Յ. ԲՈՂՈՄԱԶԵԱՆ.

ՀԱՐՑ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆ

ԱՄՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

(. . . Լիոն). — Անդամին չափազանց կարծութիւնը երբեմն կրնայ ամութեան պատճառ ըլլալ: Բայց նախ աւելի յանախաղէալ պատճառներ վնասելու և ծեր, ապա ծեր կնոջ բով: — Մնունդի տեսակը, անցողակի շերմանեին մը, իշխանութեան մը, կրնան փոխուել մեզին գոյնը: — Լաւագոյն միջոցը ան է որ կը պաշտպանէ նաև սեռային իշխանութիւններէն: — Գիշութիւնը նախընթարելի չէ: — Զախ ամութեն թիչ մը աւելի խոշոր է:

ԴԱԵՑԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

(Գ. —, Նայի). — Երբ դաշտանը անսովոր առատու կար ըլլալ նէ ինքնին — չափազանց արիւնահոսութեամբ — և նէ նէ այդ անկանոն արիւնահոսութեան պատճառներով: Այդ պատճառները բազմաթի են, պէտք է որ թիշկ մը քննէ. այդ քննութիւնը բացարձակապէս անհրաժեշտ է, ենէ ննմակային տարիքը բառասունէն վեր է:

ՔԵՐԱՄԱՏՀՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

(ՍՈԿՐԱՏ — Աթենք). — Ջերմամիզութեան ընթացին ընդհանաապէս պէտք է զգուշանալ գրգռիչ ուսուիքներէ և խմելիքներէ, ինչպէս ոգենից ըմսելիքներէ (զինի, օլի, գարեջուր, եւայն), սուրճ նէյ, կազ պարունակող բմպէիներէ (կապէօզ), համեմներէ (աղպաղ, մանանեխ), Սթու եւ կծու բանջարեղիններէ (աղցան, ազատգեղ, ծնեփեկ, նուրջի), համեմներով պատրաստուած պահածոյ միսերէ (ապուխտ, սոսխտն), կծու պանիր, եւայն: Միս եւ ծուկ թիչ քանակու-

թեամբ, մանաւանդ, սկզբանական շրջանին: — Ներքին գեղեցր կրնան օգտակար ըլլալ միայն իրեւ օճանդակ արտաքին դարմանումին: — Արտաքին դարմանումին հիմք կը կազմեն *permanganate* մեծ լուսումները (*grands lavages*), որուն կ'ընկերանան, պարագային համեմատ, պատուատի (*vaccin antigenococcique*) ներարկան մները, «երկանը» (*bénique*), շողանակադեմի կամ սերմանապարի մարձումները, միզանցքին մէջ փոքր ներարկումները, եւպէն:

|| = Ճ Ա Ն Ա Զ Ա Ն = || Ս. Պ. (Դամակիս) . . . «Երբ թժիշխերը կ'արգիլին յոդացաւի նենականներուն միս ուտել», այդ արգիլը կը վերարերի նաև միսի չուրքին, որովհետու արգանակը կը պարունակէ այն տարրերը, որոնք վնասակար են յօդացաւի նենականներուն համար:

Ս. Թ. (Աղեցանդրիս). — Ձեր հիւանդը լաւ խնամուած է, ինչպէս կ'երեսի նրակարգը ռնենք: Տարունակել ձեր հսկողութիւնը իր մննդառու նեան, զնչողու նեան (մարտր ոդ եւ արել) մասին: Մարզանց կատարի և զօրացնել կորթքը: Երբ հիւանդու նեան բոյն կրացած է (*calcifié*) կը նշանակէ նէ հիւանդութիւնը մասամբ չէզորացուած է: Խոկոյն ուժանափող և սպառու հիւանդութիւնները (օրկ. կոիրը) կրնան նպաստել ախտին վերեւումն:

Գ. Պ. (Պուէնոս-Այրէս). — Մաժունի բաղադրու նեան և օգտաներուն մասին յօդաւած մը հրատարակած ենք արդէն (Բուժանք, թիւ): Ըսնեք համառափի նէ մածունը մեր աղյօններուն օգտակար, և տեսակ մը հականնեխական միքրոսկոպիա ազդեցու նեան տակ կը դպյանայ. հիւսեւաբար ոչ միայն իրեւն սնունդ կանին համեմարք է, այլ միքրոսկոպի կը հականնեխի, աղյօնները, կը չէզորացնել անոնց մէջ կազմուալ նոյները և այդպիսով կը նպաստ առողջանեան:

Պ. Խ. (Վալանս). — Զանի որ առողջ էք, մի մուհուուիք ձեր գեղեցրային պատահական բրոնխումներով: Թերեւս այդ օքերը, ձեր իրիկուան նաշը ծանր նոյն նոյն է, կամ շատ ժամկուած էք, եւն:

Կ. — (Թօննանցա). — Զանի որ օճացաւը (երկաննը, *erysipèle*) յանախ կը կրնաւի, կը նշանակէ նէ հիւանդը ունի մասյան վլրց մը, երբեմն անտօնանելի, քնին մէջ, աշքին անկիւնը կամ ականջին ետքը, որիկ մանրէն (*streptocoque*) մերթ ընդ մերթ արշաներ կը կազմակերպէ և օճացաւ յառաւ կը թերէ: Հետեւաբար օճացաւի միջոցնեն և անցնելին յեռոյ եւս պէտք է փնտուել և անհիւսացնել մանրէն բոյնը: Այդ նպատակով կարելի և փորձել պատուատու (*vaccine*) հիւան էին խէ մանրէն պատրաստուած, առանց մեծ յօնսերով սպասելու նպաստաւոր արդինքի մը: Կարելի է փորձել նաև 5 % *sulfate de cuivre* ներարկումներ երակներու մէջ: Խոկ գործին, դէմքը պէտք է լուալ հականնեխական լուծոյններով (*sulfate de cuivre et sulfate de zinc 1 — 5 առ հազար*), մերթ ընդ մերթ *alcool iodé* ով 1/100) եւ (*): Զարմանող թժիշկին է որ պիտի կրնայ պարագային համեմատ յաննաբարել կամ փոխել այս կամ այն դարմանը: Բայց դարմանումը նպատակ պիտի ունենայ յանյան բոյնը անհիւսացնեն:

Շոշան (Ամերիկա). — Կը ցաւինք որ չնըք կրնար դարման մը յաննաբարար ձեր մորթի մասնաւոր հոսթին, որ բաւական յանախադէպ է: Զգուշացէք աղյօններուն մէջ նեխուամ յառաւ բերող ուստեղիքներէն, կարելի եստ չափուի թիւ կերեք միս, հաւկիթ և առջասարակ կենդանական սնունդներ, միշտ մարցու պահեցէք ձեր մորթը, բերանը և ներքին գործարանները և ջանացէք արուեստական բոյերուու չէզորացնել ձեր մորթին անհանց հոտը:

(*) *Sérum antistreptococeique* ով պատրաստուած օժանակով:

